

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Doporučení odborného panelu SRP k rozvoji strategického řízení a pedagogického leadershipu

Priorita	Současný stav (problémy)	Návrh budoucího stavu (díleční cíl)	Přínos	Opatření (výstup)	Aktivity (jak bude dosaženo výstupu)
	Nedostatek kvalifikovaných učitelů jazyků, odborných a přírodovědných předmětů v ZŠ, SŠ a VOŠ, nedostatek pedagogů ve školských zařízeních.	Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících poskytuje školám větší prostor při získávání pedagogů (např. odborníci z praxe, doplnění studia aj.).	Vyšší podíl kvalifikovaných pedagogů ve školách. Zvýšení schopnosti škol získat pedagogy. Zvýšení odbornosti výuky.	Novelizovaný zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících.	Legislativní proces, komunikace s odbornou i laickou veřejností.
		Systém přípravy učitelů nabízí větší počet cest k získání kvalifikace a umožňuje jednodušší vstup do učitelské profese.	Zvýšení počtu kvalitně připravených uchazečů o učitelskou profesi. Vyšší počet pedagogů požadovaných oborů ve školách i školských zařízeních.	Modernizovaný a průběžně aktualizovaný systém přípravy budoucích učitelů koncipovaný vyváženě z hlediska oborového studia a učitelských disciplín s požadovanými výstupy reflektujícími potřeby společnosti i odhadovaný budoucí vývoj.	Iniciovat veřejnou diskusi se zapojením všech zainteresovaných stran (instituce vzdělávající pedagogy, zřizovatele, ředitele škol, učitele), ustavit pracovní skupiny pro definování příčin nedostatku kvalifikovaných učitelů odborných předmětů a potřeb zainteresovaných stran, navrhnout konsenzuální model přípravy pedagogů umožňující alternativní cesty k učitelské profesi.
		Vzdělávací nabídka poskytovaná všemi institucemi vzdělávajícími učitele je průběžně a koordinovaně aktualizována v souladu potřebami a společenskou poptávkou po oborech vzdělávání.	Vyšší soulad vzdělávací nabídky s potřebami zainteresovaných stran např. institucemi připravujícími pedagogy.	System vyhodnocování potřeb vzdělávacích oborů.	Provést analýzu oborů nabízených institucemi vzdělávajícími učitele, průběžně analyzovat trendy v oblasti poptávky požadovaných oborů, definovat instituce zodpovědné za analýzy a implementaci opatření (MŠMT, OPŘO, zřizovatelé, instituce vzdělávající pedagogy).

Podpora celých pedagogických sborů

Nízký zájem o profesi pedagoga projevující se v nedostatku pedagogů či odchodu začínajících učitelů ze školství na začátku profesní dráhy.	Je zaveden systém umožňující pedagogům celoživotní zvyšování kvality jejich práce na základě jasně nastavených požadavků a vyhodnocování činnosti a výsledků práce učitelů.	Zvýšení prestiže pedagogické profese.	Standard učitele.	Dlouhodobá koncepce rozvoje školství založená na identifikaci potřeb jejich aktérů, vytvoření standardu učitele a vytvoření kariérního systému, definování role uvádějícího učitele a nastavení odpovídajícího systému podpory uvádějících učitelů, implementace systému podpory pedagogického leadershipu (zvyšování kompetencí ředitelů škol v oblasti pedagogického leadershipu) a leaderů v dalších úrovních vzdělávacího systému (MAP, KAP), garance individuální podpory mentorských a koučovacích služeb pro učitele, prezentace pozitivních výsledků českého vzdělávacího systému, komunikace role školy, vzdělávání a profese učitele v médiích a na veřejných akcích.
			Kariérní systém učitelů.	
			Systém individuální podpory učitelů (mentoring, koučink, supervize)	
			Komunikační strategie MŠMT směřující k postupnému zlepšování obrazu školství v ČR.	
Je nastaven motivační systém odměňování učitelů.	Vyšší spokojenost a motivovanost učitelů v průběhu výkonu role, vyšší kvalita výuky.	Nižší počet učitelů, kteří opouštějí školství na začátku profesní dráhy nebo v jejím průběhu.	Uvádějící učitel.	Systematické zvyšování platových podmínek ve školství, vytvoření návrhu odměňování učitelů na základě jasně stanovených kritérií a dalších pobídek pro uchazeče o profesi učitele (byty, půjčky), zvýšení podílu nenárokové složky platu.
			Systém podpory pedagogického leadershipu.	
Roztříštěnost programů přípravy budoucích učitelů, klesá vstupní i výstupní úroveň studentů/absolventů pedagogických fakult.	Výběr studentů VŠ (SŠ) připravujících učitele podléhá přísným kritériím zahrnujícím nejen znalosti a kompetence, ale také osobnostní předpoklady pro výkon učitelské profese.	Vyšší počet učitelů ve školách všech druhů a typů.	Stabilní, transparentní a dlouhodobě garantovaný systém odměňování učitelů na základě výsledků jejich práce zahrnující vyšší podíl nenárokové složky platu.	Systematické zvyšování platových podmínek ve školství, vytvoření návrhu odměňování učitelů na základě jasně stanovených kritérií a dalších pobídek pro uchazeče o profesi učitele (byty, půjčky), zvýšení podílu nenárokové složky platu.
	Je nastaven jednotný standard vycházející z reflexe proměn role učitele a definující nezbytný obsah a výstupy pregraduální přípravy pedagogů bez ohledu na poskytovatele vzdělávání.	Vyšší podíl kvalitních uchazečů o pedagogická studia.	Profil absolventa učitelství/pedagogického pracovníka.	Ustavení pracovní skupiny pro vytvoření profilu absolventa učitelství se zapojením zástupců hlavních zainteresovaných stran (učitelé, ředitelé, poskytovatelé vzdělávání, MŠMT, OPŘO), celostátní diskuse.
	Příprava budoucích učitelů zahrnuje nejen oborová studia, ale také psychosociální rozvoj uchazečů o učitelskou profesi.	Vyšší připravenost absolventů programů pregraduální přípravy učitelů pro výkon profese.	Modernizovaný model přípravy budoucích učitelů koncipovaný vyváženě z hlediska oborového studia a učitelských disciplín s požadovanými výstupy reflektujícími potřeby společnosti i odhadovaný budoucí vývoj.	Realizovat změnu v modelu pregraduální přípravy budoucích učitelů. Vytvořit koncepci přípravy budoucích učitelů tvořenou např.: - základním/povinným modelem přípravy závazným pro všechny fakulty připravující učitele - částí profilační vycházející ze specifických možností a nabídky každé fakulty. Využit know-how IPs OP VVV a existujících programů (Pomáháme školám k úspěchu, Učitel naživo...), zkušeností alternativních škol (Montessori, Waldorfská škola).
	Existuje dostupná komplexní nabídka profilačních (doplňkových) studií k základnímu programu pregraduální přípravy učitelů.			

Ve školách chybějí podpůrné pedagogické i nepedagogické profese.	Personální zajištění podpůrných profesí ve školách vychází z konsenzuálního standardu, který je nastaven na základě identifikace potřeb škol.	Snížení pracovní zátěže pedagogických i nepedagogických pracovníků.	Standard personálního obsazení škol.	Identifikace potřeb škol z hlediska podpůrných profesí, standardizace personálního obsazení škol, legislativní proces, vytvoření systému přímého financování (nárokovost) podpůrných profesí.
		Zajištění optimálního provozu škol a školských zařízení.		
		Zajištění účinnosti podpůrných opatření.		
	Je nastavena funkční metodická a personální podpora školských poradenských zařízení.	Vyšší bezpečnost dětí, žáků, pedagogů.	Systém podpory školských poradenských zařízení.	Využití výstupů IPs APIV A a APIV B, KIPR, metodické upřesnění spolupráce škol a školských poradenských zařízení.
		Zvýšení kvality poskytovaných služeb		
	Financování podpůrných profesí je nárokové.	Vyšší kapacity škol pro individuální naplňování potřeb dětí a žáků s SVP.	Novela zákona č. 561/2004, Školský zákon.	Legislativní proces, veřejná diskuse.
RVP jsou pedagogy vnímány jako zastaralé a nevyhovující (přeplněnost kurikula, nedostatek času, odtrženost od potřeb žáků, nenávaznost ZŠ a SŠ).	RVP obsahuje pouze základní (jádrové) povinné učivo, integruje alternativní vzdělávací přístupy, je průběžně aktualizován s ohledem na změny ve společnosti, na potřeby dětí a žáků, vychází ze zkušeností škol v oblasti postupů ve výuce.	Učitelé a vedení školy se ve větší míře věnují kvalitě pedagogického procesu a kvalitě výuky.	Revidované kurikulum.	Dokončení revize RVP, legislativní proces, celospolečenská diskuse se zapojením odborné i laické veřejnosti.
		Více času na procvičování látky.		
		Lepší podmínky pro budování trvalých kompetencí a gramotností žáků.		
		Snížení vzdělanostních nerovností.		
		Nižší potřeba domácí přípravy dětí a žáků.		
Podmínky	Politické priority v oblasti školství zůstanou neměnné. Podpora strategického řízení a plánování ve školách zůstane prioritou MŠMT. Bude alokován dostatek finančních prostředků z rozpočtu MŠMT (resp. OP VVV, OP JAK) na provedení systémových opatření. Konsenzus mezi všemi zainteresovanými stranami.			